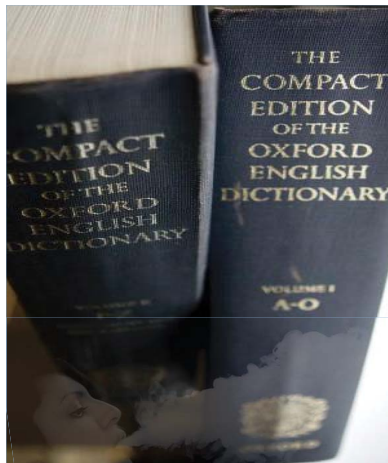

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

ISSN 1337-5504

Vape – slovo roka 2014. Rozhodli o tom jazykóví odborníci podieľajúci sa na rozširovaní renomovaného anglického Oxfordského slovníka. Vape znamená vdychovanie výparov z elektronickej cigarety. Kvôli odlišeniu takéhoto fajčenia od fajčenia tradičného tabaku (smoke) sa termín „vapovanie“ objavil už v 80. rokoch, no do Oxfordského online slovníka sa dostal až v auguste tohto roku a zvažuje sa i jeho zaradenie do tlačenej podoby slovníka. Ide o to, že za ostatný rok sa používanie slova vape zdvojnásobilo.¹

Ľudia z komunity pôsobiacej v oblasti duševného vlastníctva by si teraz mohli zaželať, aby sa zdvojnásobilo aj používanie termínov súvisiacich s duševným vlastníctvom – patents, utility models, designs či trade marks ©. Určite by to bol dobrý signál, že ochrane duševného vlastníctva pripisujú ľudia v celosvetovom kontexte čoraz väčší význam.

Foto: www.theaustralian.com.au

SPRÁVY Z ÚPV SR

Ochrana duševného vlastníctva v podmienkach vysokých škôl VI

Úrad priemyselného vlastníctva SR, Trnavská univerzita v Trnave, Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) a Centrum vedecko-technických informácií SR v Bratislave (CVTI SR) boli 13. novembra v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku (10. – 16. novembra 2014) organizátormi šiesteho ročníka medzinárodnej konferencie Ochrana duševného vlastníctva v podmienkach vysokých škôl.

Konferencia určená zástupcom akademickej obce, doktorantom, študentom a všetkým, ktorí sa zaujímajú o problematiku duševného vlastníctva, sa tentoraz konala v priestoroch Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Účastníkov bolo vyše 100!

Konferencia pozostávala z niekoľkých blokov prednášok:

Foto: archiv ÚPV SR

- **Zvyšovanie povedomia o duševnom vlastníctve**
(Aktivity Svetovej organizácie duševného vlastníctva; Monika Zíková, WIPO)
- **Ochrana duševného vlastníctva – Dobré treba chrániť!**
(Systém ochrany duševného vlastníctva v SR a v zahraničí; Tomáš Klinka, ÚPV SR)
Výsledky vedeckovýskumnej činnosti a autorskoprávna ochrana
(Trendy v ochrane výsledkov práce akademikov a študentov z hľadiska autorského práva; Zuzana Adamová, Ústav práva duševného vlastníctva Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave)
- **Strategické využívanie duševného vlastníctva – 1. časť**
(Rozhodnutia ÚPV SR a Súdneho dvora EÚ vo veciach ochranných známk a dizajnov; Lenka Midriaková, ÚPV SR)
(Podpora vedeckovýskumných aktivít vysokých škôl prostredníctvom národného projektu NITT SK; Miroslav Kubiš, CVTI SR)
- **Strategické využívanie duševného vlastníctva – 2. časť**
(Prípadová štúdia – Model politiky duševného vlastníctva na univerzitách a vo výskumných inštitúciách; Monika Zíková, WIPO)

¹ <http://www.sme.sk/c/7501252/slovom-roka-je-podla-oxfordskeho-slovníka-vape.html>

Členom jednej z komisií SAV aj predseda ÚPV SR

Počas **TransTech Burzy 2014** v Bratislave 11. novembra prvýkrát zasadala Komisia Slovenskej akadémie vied pre duševné vlastníctvo, inovácie a technologický transfer.

ÚPV SR na zasadnutí zastupoval predseda úradu **Ľuboš Knoth**, člen komisie.

Účastníci zasadnutia diskutovali o problémoch vedy a výskumu a načrtli možné riešenia celospoločenského problému týkajúceho sa vnímania, podpory a využívania výsledkov výskumu a vývoja na Slovensku. Vyjadri

podporu tvorbe klastrov a spájaniu skupín podľa technológií a materiálov, aby v komunitách časom vedeli podniknúť špecializáciu vedy a výskumu, záujem o výsledky vývoja a ich využívanie v podnikateľskej sfére a zabezpečenie rozvoja priemyslu na Slovensku.

Ľ. Knoth okrem iného zdôraznil **dôležitosť prvotného prihlasovania výsledkov vedy a výskumu na priemyselno-právnu ochranu** pred ich publikovaním v renomovaných odborných časopisoch, ako aj potrebu špecializácie slovenskej vedy tak, aby bolo Slovensko schopné obstáť v konkurencii a časom sa stalo významným hráčom v oblasti inovácií.

Foto: www.sav.sk

Duševné vlastníctvo a dnešný svet

V rámci Týždňa a vedy a techniky na Slovensku predseda ÚPV SR **Ľuboš Knoth** prijal 10. novembra pozvanie **Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave** prezentovať študentom 1. ročníka magisterského štúdia tému Duševné vlastníctvo a dnešný svet.

Ľ. Knoth v rámci prednášky urobil študentom historický exkurz do vnímania symbolov/označení, technických riešení

a umenia a bližšie sa venoval najmä kreatívnym podnetom vedúcim k tvorbe produktov duševného vlastníctva s ich úzkym prepojením na sféru obchodu a služieb. V závere svojej prezentácie motivoval študentov k tvorbe a využívaniu predmetov duševného vlastníctva, z čo-

ho môžu profitovať buď oni sami, alebo komunita okolo nich.

Prednáška sa stretla s veľkým záujmom študentov a po diskusii ich Ľ. Knoth pozval na návštevu ÚPV SR v rámci niektorého z podujatí, ktoré úrad organizuje.

Právo duševného vlastníctva v audiovizii

Prvé zo série podujatí špecificky zameraných na otázky duševného vlastníctva v televízii a vo filme sa uskutočnilo 10. novembra v bratislavskom hoteli Danube. Organizátorom seminára a workshopu bola spoločnosť **INGENIUM Slovakia, s. r. o.**, v partnerstve s Creative Europe Desk Slovensko a s podporou Audiovizuálneho fondu. Išlo o sprievodné podujatie 16. ročníka Medzinárodného filmového festivalu Bratislava.

V rámci seminára vystúpil aj riaditeľ kancelárie predsedu a medzinárodných

zvähov ÚPV SR **Tomáš Klinka**. Prezentoval tému Používanie ochranných známok vo filme a takzvaný product placement, čo je umiestňovanie produktov v televíznom vysielaní a vo filmoch.

Súčasťou seminára boli aj prednášky: Všeobecný úvod do práva duševného vlastníctva v audiovizii, Autorské práva k filmu, Herci a ich práva.

Workshop bol zameraný na získanie praktických zručností v zmluvnej praxi – uzatváranie zmlúv pri tvorbe filmu podľa autorského zákona a Obchodného zákonníka.

Podujatie boli určené najmä producentom, filmárom a osobám, ktoré sú zodpovedné za vysporiadanie práv duševného vlastníctva a uzatváranie zmlúv pri tvorbe filmu, ďalej režisérom, scenáristom, hercom, ale aj študentom vysokých a stredných umeleckých škôl zameraných na filmový a mediálny priemysel.

Foto: www.samphotostock.cz

Klubové stretnutie ZEP SR aj s účasťou zástupcov ÚPV SR

V októbri minulého roka na 19. medzinárodnom veľtrhu elektrotechniky, elektroniky, energetiky a telekomunikácií **ELOSYS** v Trenčíne sa zástupcovia Úradu priemyselného vlastníctva SR skontaktovali aj s predstaviteľmi Zväzu elektrotechnického priemyslu SR (ZEP SR). Zväz reprezentuje jedno z kľúčových odvetví slovenského priemyslu a prejavil

záujem o spoluprácu s ÚPV SR, či už v oblasti konzultácií, prednášok na seminároch, poskytovaní odborných materiálov a pod.

Spolupráca sa príkladne rozbehla a už druhýkrát sa na Klubovom stretnutí ZEP SR stretli členovia združenia, zástupcovia ÚPV SR i Slovenskej komory patentových zástupcov. Mottom druhého stretnutia **5. novembra 2014** bola **Patentová ochrana v elektrotechnike so zameraním na európsku patentovú legislatívu**.

Klubové stretnutie zorganizoval ZEP SR v spolupráci s Elektrotechnickou fakultou Žilinskej univerzity v Žiline, ÚPV SR a miestom stretnutia bola žilinská Elektrotechnická fakulta. Z približne dvadsiatky zúčastnených boli dvanásť z podnikateľského prostredia (členovia ZEP SR a ďalšie oslovené subjekty podnikajúce v oblasti elektrotechniky), ostatní zo školstva, prevažne doktorandi. Nechýbal ani dekan hostiteľskej fakulty Milan Dado.

V rámci klubového stretnutia **Jana Rešutíková** predstavila bezplatnú službu úradu ÚPV SR – prediagnostiku priemyselných práv.

Zástupkyňa ÚPV SR **Viera Mihálová** sa v rámci svojej prednášky venovala významu patentovej ochrany, konaniu o patentovej prihláške v ÚPV SR, právu prednosti, podaniu vylúčenej patentovej prihlášky, ponuke licencií, patentovej ochrane v zahraničí a podobne.

Andrea Šaškovičová z ÚPV SR priblížila prítomným výhody európskeho patentu a podmienky získania takejto ochrany.

Foto: archív ÚPV SR

Deň predtým zástupkyňa ÚPV SR vykonala prediagnostiku v bratislavskej spoločnosti LB SERVIS SK, s. r. o., ktorá sa zaoberá predajom a komplexným servisom registračných pokladníc, fiskálnych tlačiarní, snímačov čiarového kódu, váh, počítačov, ako aj predajom a servisom mobilných telefónov a príslušenstva. Uvedená spoločnosť je novým členom ZEP SR a záujem o túto službu prejavili prostredníctvom tajomníka zväzu Andreja Lasza.

SPRÁVY ZO SVETA

Užší výbor SR EPO

V poradí 10. zasadanie Užšieho výboru Správnej rady Európskej patentovej organizácie (Užší výbor SR EPO) sa konalo **28. – 29. októbra v Mníchove**.

Užší výbor SR EPO sa dohodol na konečnom znení ďalších pravidiel týkajúcich sa jednotnej patentovej ochrany, konkrétne **pravidiel 6 ods. 1, 6 ods. 2, 13 ods. 4 a 13 ods. 5**. Upravujú požiadavky kladené na žiadosť o registráciu jednotného účinku európskeho patentu a platenie udržiavacích poplatkov za európske patenty s jednotným účinkom. Z pôvodného návrhu bolo vypustené ustanovenie, podľa ktorého žiadosť o registráciu jednotného účinku nemalo byť možné vziať späť, a ustanovenie, ktoré kladlo dodatočné požiadavky na žiadosť o registráciu v prípade spolujavitelstva patentu viacerými subjektmi. Stanovené boli lehoty splatnosti udržiavacích poplatkov za európske patenty s jednotným účinkom.

Rozsiahla diskusia bola znovu venovaná otázke **vzdania sa európskeho patentu s jednotným účinkom**. Výbor sa zhodol na tom, že proces vzdania sa patentu nie je možné centralizovať (nariadenie EP a Rady č. 1257/2012 ani Európsky patentový dohovor neposkytujú právny základ pre centralizáciu konania pred Európskym patentovým úradom (EPÚ)). Rovnako nie je možné odoprieť

majiteľom európskych patentov s jednotným účinkom právo vzdať sa patentu (podľa čl. 7 nariadenia sa s európskym patentom s jednotným účinkom ako predmetom vlastníctva má v plnom rozsahu a vo všetkých členských štátoch zapojených do tzv. posilnenej spolupráce zaobchádzať ako s národným patentom príslušného zúčastneného členského štátu). Konečné stanovisko k otázke, či a prípadne aké údaje týkajúce sa vzdania sa európskeho patentu s jednotným účinkom bude EPÚ zapisovať do registra pre jednotnú patentovú ochranu, by mal výbor prijať na zasadnutí 9. decembra tohto roku v Mníchove.

Diskusia pokračuje aj pokiaľ ide o zníženie poplatkov za udržiavanie platnosti európskeho patentu s jednotným účinkom pre malé a stredné podniky a tiež nákladov EPÚ na administráciu systému jednotnej patentovej ochrany.

Výbor sa prvýkrát zaoberal otázkou stanovenia distribučného kľúča na rozdeľovanie výnosu z udržiavania európskych patentov s jednotným účinkom medzi zúčastnené členské štáty. Na to, aby výbor mohol určiť distribučný kľúč v súlade s kritériami stanovenými čl. 13 nariadenia 1257/2012, musí mať k dispozícii viacero štatistických a ekonomických údajov. Vzhľadom na to výbor poveril EPÚ a zástupcu Európskej komisie, aby na decembrové zasadnutie predložili údaje, z ktorých sa bude dať odvodiť

najmä patentová aktivita a veľkosť trhu jednotlivých zúčastnených členských štátov. Ďalšie rokovania výboru zamerané na stanovenie distribučného kľúča budú prebiehať bez prítomnosti pozorovateľov.

Na záver zasadania predseda Užšieho výboru SR EPO **Jérôme Debrulle**, generálny riaditeľ Belgického úradu duševného vlastníctva, pripomenul, že podľa schváleného harmonogramu práce by mal Užší výbor prípravné práce na spustenie systému jednotnej patentovej ochrany do praxe vrátane stanovenia výšky udržiavacích poplatkov a distribučného kľúča na rozdeľovanie výnosu z týchto poplatkov medzi zúčastnené členské štáty ukončiť do 30. júna 2015.

Dňa 29. októbra zasadala aj **Rozpočtový a finančný výbor SR EPO**. Venoval sa aktuálnym finančným záležitostiam a prerokoval aj návrh rozpočtu EPO na rok 2015 a odhady rozpočtových výdavkov a príjmov organizácie na roky 2016 až 2019.

Plenárne zasadanie Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva

V Úrade pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM) v španielskom Alicante sa **28. – 29. októbra** uskutočnilo výročné plenárne zasadanie Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva (European Observatory on Infringements of Intellectual Property Rights).

Na zasadaní sa zúčastnili zástupcovia členských štátov Európskej únie, Európskej komisie, ďalej súkromného sektora, občianskej spoločnosti a medzinárodných organizácií. Hovorili spolu **o súčasných, ako aj plánovaných aktivitách európskeho strediska.**

Účastníci mali možnosť podeliť sa o svoje názory a skúsenosti v rámci diskusných panelov, ktoré boli zamerané na malé a stredné podniky, na zvyšovanie povedomia verejnosti o duševnom vlastníctve medzi mladými ľuďmi a na znižovanie porušovania práv duševného vlastníctva.

Diskutovalo sa aj o nástrojoch a štádiách týkajúcich sa nedávno spustenej databázy osirelých diel [Orphan Works Database](#).

Osobitnú pozornosť venovali účastníci plenárneho zasadania právnym a medzinárodným záležitostiam v oblasti duševného vlastníctva, ako aj ďalšiemu napredovaniu a činnosti **Akadémie OHIM-u.**

Foto: www.oami.europa.eu

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie

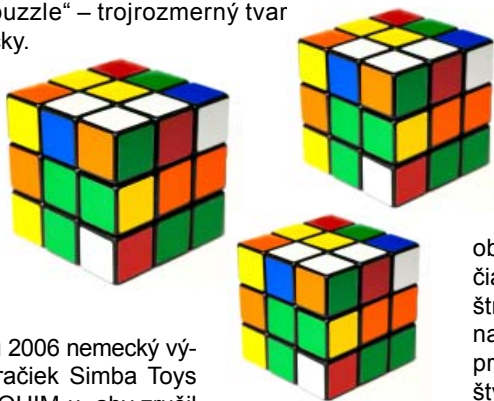
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 158/14
Luxemburg 25. november 2014

Rozsudok vo veci T-450/09
Simba Toys GmbH & Co. KG/ÚHVT

Zápis tvaru Rubikovej kocky ako ochrannej známky Spoločenstva je platný

Grafické zobrazenie tejto kocky nezahŕňa technické riešenie, ktoré by bránilo jeho zápisu ako ochrannej známky

Na návrh Seven Towns, britskej spoločnosti, ktorá spravuje práva duševného vlastníctva týkajúce sa „Rubikovej kocky“, Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM) v roku 1999 zapísal ako ochrannú známku Spoločenstva pre „trojrozmerné puzzle“ – trojrozmerný tvar tejto kocky.

V roku 2006 nemecký výrobca hračiek Simba Toys navhol OHIM-u, aby zrušil trojrozmernú ochrannú známku najmä z dôvodu, že obsahuje technické riešenie spočívajúce v rotačnej schopnosti, pričom takéto riešenie možno chrániť len na základe patentu, nie však ako ochrannú známku. Keďže OHIM tento návrh zamietol, Simba Toys sa obrátil na Vše-

obecný súd so žalobou na zrušenie rozhodnutia OHIM-u.¹

Vo svojom vyhlásenom rozsudku **Všeobecný súd zamietol žalobu spoločnosti Simba Toys.**

Po prvé Všeobecný súd konštatuje, že podstatné vlastnosti napadnutej ochrannej známky sú jednak tvar kocky ako takej a jednak mriežkovaná štruktúra nachádzajúca sa na každej z jej strán. Podľa Všeobecného súdu hrubé čierne čiary, ktoré sú súčasťou tejto štruktúry a ktoré sa nachádzajú na troch zobrazeniach kocky, pričom rozdeľujú jej strany na štvorce, nijako nenaznačujú rotačnú schopnosť jednotlivých prvkov kocky, a preto **neplnia nijakú technickú funkciu.**

Rotačná schopnosť vertikálnych a horizontálnych pásov Rubikovej kocky totiž nevyplýva ani z čiernych čiar, ani z mriežkovej štruktúry, ale z vnútorného me-

chanizmu kocky, ktorý je neviditeľný na grafických zobrazeniach. V dôsledku toho **zápis tvaru Rubikovej kocky ako ochrannej známky Spoločenstva nemožno odmietnuť z dôvodu, že zahŕňa technickú funkciu.**

Po druhé Všeobecný súd uvádza, že príslušná ochranná známka neumožňuje jej majiteľovi zakázať tretím osobám predaj rôznych druhov trojrozmerných puzzle s rotačnou schopnosťou. Všeobecný súd zdôrazňuje, že **monopol jej majiteľa na predaj sa obmedzuje na trojrozmerné puzzle v tvare kocky, na ktorej stranách je zobrazená mriežkovaná štruktúra.**

Po tretie sa Všeobecný súd domnieva, že zobrazenie mriežkovej kocky chránenej predmetnou ochrannou známkou sa podstatne líši od zobrazení iných trojrozmerných puzzle prítomných na trhu. Má preto rozlišovaciu spôsobilosť, ktorá spotrebiteľom umožňuje identifikovať výrobcu výrobku, pre ktorý je ochranná známka zapísaná.

¹ Konanie v tejto veci bolo prerušené až do vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora vo veci Lego Juris/OHIM (C 48/09 P).

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor do dvoch mesiacov od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

UPOZORNENIE: Ochranná známka Spoločenstva platí na celom území Európskej únie a koexistuje s národnými ochrannými známkami. Prihlášky ochranných znáмок Spoločenstva sa podávajú v OHIM-e. Odvolanie proti jeho rozhodnutiam možno podať na Všeobecný súd.

*Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.
Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.*

MONITORING

Výber článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenských tlačných a elektronických médiách v novembri 2014

Nový minister pre HN: Lepším školám dáme viac peňazí

Do kresla ministra školstva si sadol už ako tretí v poradí v aktuálnej jednofarebnej vláde. A to len dva mesiace po tom, ako sa stal štátnym tajomníkom rovnakého rezortu. Nový minister Smeru-SD Juraj Draxler predstavuje svoje prvé plány.

(Hospodárske noviny 26. 11. 2014)
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/novy-minister-pre-hn-lepsim-skolam-dame-viac-penazi-636988>

Ktoré projekty čakajú na nového ministra školstva

(Hospodárske noviny 26. 11. 2014)
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/ktore-projekty-cakaju-na-noveho-ministra-skolstva-636987>

Nový minister školstva Draxler: Dôležité je, že pokračujeme

(Sme 26. 11. 2014)
<http://www.sme.sk/c/7514037/novy-minister-skolstva-draxler-dolezite-je-ze-pokracujeme.html>

Ministrom školstva sa stal ľavicový intelektuál Draxler

(Sme 25. 11. 2014)
<http://www.sme.sk/c/7512070/ministrom-skolstva-sa-stal-lavicovy-intelektual-draxler.html>

Košický „Apple“ expanduje do Ameriky Spoločnosť Antik Technology otvára dcérske spoločnosti v Brazílii i Spojených štátoch. Pozerá sa po Dubaji.

Bratislava. Po Singapure a Austrálii do svojho portfólia pridávajú ďalšie dve krajiny. Košický „Apple“, ktorý sa vo svete preslávil hlavne svojimi set-top boxmi, expanduje do Brazílie a Spojených štátov, kde sa spája s miestnymi hráčmi. „Ukázalo sa, že časť našich klientov očakáva, že

sme priamo prítomní v ich regióne, rozhodli sme sa preto vytvárať joint venture s lokálnymi firmami,“ vysvetľuje riaditeľ rozvoja spoločnosti Antik Technology Peter Blaas.

Hospodárske noviny 25. 11. 2014
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/kosic-ky-apple-expanduje-do-ameriky-636841>

Vedcom chcú z desiatich miliónov vrátiť osem, budú protestovať

Pochodom k parlamentu chcú protestovať proti zníženému rozpočtu SAV pre budúci rok.

Bratislava. Magnetická neviditeľnosť, panel z hliníkovej peny či zlepšená magnetická rezonancia sú len niektoré z úspešných projektov, za ktorými stoja vedci zo Slovenskej akadémie vied.

V novom roku však SAV hrozia výrazné škrtky v rozpočte. Akadémia by mohla prísť v porovnaní s týmto rokom až o desať miliónov eur.

Na tento rok dostala vyše 60 miliónov eur a na budúci rok by mala mať iba niečo nad päťdesiat.

Vedci sa na protest proti návrhu rozpočtu v stredu chystajú pochodovať pred parlament.

Ide už o ich tretiu akciu za posledné dva mesiace. V októbri protestovali pred Úradom vlády aj v areáli SAV na Patrónke.

Sme 25. 11. 2014
<http://www.sme.sk/c/7512038/vedcom-chcu-z-desiatich-milionov-vratit-osem-budu-protestovat.html>

Chcete od vedy niečo dnes? Mali ste jej platiť už včera
Píše riaditeľ Astronomického ústavu SAV Aleš Kučera

(Sme 20. 11. 2014)
<http://komentare.sme.sk/c/7503341/chcete-od-vedy-nieco-dnes-mali-ste-jej-platit-uz-vcera.html>

Vesmír sa mal rozpadnúť, zachránila ho gravitácia

Vesmír vraj mal krátko po svojom vzniku zaniknúť. Možno ho zachránila gravitácia.

Bratislava. Náš vesmír by zrejme vôbec nemal jestvovať tak, ako ho denne okolo seba zažívame. Počas najranejšieho rozpinania kozmu, len krátku chvíľku po veľkom tresku vraj malo dôjsť k nestabilite a celý vesmír sa mal rozpadnúť. Naznačuje to veľkom hadrónovom urýchľovači neďaleko Ženevy. Napriek tomu vesmír okolo nás funguje a krátko po svojom zrode sa neskončil. S možným vysvetlením tejto anomálie prišiel teraz európsky tím v odbornom magazíne Physical Review Letters. Fyzici naznačujú, že kľúčom môže byť gravitácia, ktorá umožnila vesmíru prežiť svoju rýchlu expanziu.

Sme 25. 11. 2014
<http://tech.sme.sk/c/7511909/vesmir-sa-mal-rozpadnut-zachranila-ho-gravitacia.html>

CERN našiel dve nové častice

Urýchľovač LHC v CERN-e sice momentálne stojí, no analýza starších dát priniesla objav dvoch nových častíc.

(Pravda 20. 11. 2014)
<http://vat.pravda.sk/zem/clanok/336944-cern-na-siel-dve-nove-castice/>

Žena prvý raz povedie CERN, oznámila objav novej častice
Uznávaná fyzička Fabiola Gianottiová sa

stane prvou ženou na čele prestížnej vedeckej organizácie.

(Sme 10. 11. 2014)

<http://tech.sme.sk/c/7484866/zena-prvy-raz-povedie-cern-oznamila-objav-novej-castice.html>

Objavili špiónažný softvér, ktorý sa roky skrýval v počítačoch obetí

Sofistikovaný trójsky kôň kradol citlivé údaje po celom svete bez povšimnutia niekoľko rokov. Jeho vytvorenie muselo útočníkom zabráť niekoľko mesiacov, ak nie rokov. Podľa odborníkov stopy vedú k vládnym agentúram.

Bezpečnostní analytici zo spoločnosti Symantec upozornili na sofistikovaný malvér, ktorý nerušene zbieral informácie z počítačov obetí od roku 2008. Trójsky kôň s označením Regin nezachytil ani bezpečnostné produkty. Odborníci ho považujú za jeden z najkomplexnejších špiónažných softvérov za posledné roky. Jeho vývoj musel trvať niekoľko mesiacov až rokov, navyše je aj po technickej stránke výnimočne spracovaný.

Pravda 25. 11. 2014

<http://vat.pravda.sk/komunikacia/clanok/337402-objavili-spionazny-softver-ktory-sa-roky-skrival-v-pocitacoch-obeti/>

Bezplatný nástroj nájde v počítači špiónažný softvér používaný vládou

Ľudskoprávna organizácia Amnesty International sprístupnila pre verejnosť bezplatný nástroj, ktorý v počítači vyhľadá špiónažný softvér používaný vládami a bezpečnostnými agentúrami.

(Pravda 22. 11. 2014)

<http://vat.pravda.sk/komunikacia/clanok/337198-bezplatny-nastroj-najde-v-pocitaci-spionazny-softver-pouzivany-vladou/>

Číňania sa neštítali naklonovať Range Rover. Predávajú ho za tretinu

To, že si s duševným vlastníctvom v Číne ťažkú hlavu nerobia, je dlhodobo známy fakt. Tamojší „dizajnéri“ však predsa len ešte dokázali prekvapiť. Samozrejme, nie príjemne. Doslova totiž naklonovali populárny britský offroad.

Stalo sa to v čase, keď si svojich zákazníkov aj na západe čoraz častejšie vedia nájsť aj pôvodné čínske značky. Huawei, ktorý je tretím najväčším výrobcov smartfónov na svete, sa v októbri prebojoval v tradičnom rebríčku zostavovanom konzultantnou spoločnosťou Interbrand medzi stovku najcennejších značiek sveta. Prvýkrát sa tak stalo, že sa v prestížnej spoločnosti ocitol reprezentant krajiny, ktorej výrobky dlho vyvolávali na Západe len úškrny. V súčasnosti nie je hanba vlastniť laptop či tablet nielen vyrobený v Číne firmou zo západu, ale aj pôvodne čínskou firmou (zväčša štátnou).

Napodobňovanie modelov zabehnutých firiem však Číňanov baviť neprestáva. Autosalón v Guangzhou ukázal, že okrem mobilných zariadení či hodínok ne-

majú tamojšie firmy problém skopírovať ani model prémiovej značky automobilu. Takmer dokonalým klonom populárneho crossoveru Range Rover Evoque je totiž novo predstavený model X7 z dielne automobilky Landwind. Nejde pritom len o inšpiráciu originálom, ale o jeho takmer dokonalú kópiu.

Trend.sk 25. 11. 2014

<http://auto.etrend.sk/auto-biznis/cinania-sa-nestitili-naklonovat-range-rover-predavaju-ho-za-tretinu.html>

ACEA: Každé štvrté nové auto bolo vlni vyrobené v Číne

Je to neuveriteľné. Kým v roku 2002 vyprodukovala Čína len milión osobných áut, vlni to bolo až 18 miliónov. Stala sa suverénne najväčším producentom planéty. Každé štvrté nové auto zmontovali za Čínskym múrom.

(Pravda 7. 11. 2014)

<http://auto.pravda.sk/magazin/clanok/335404-acea-cina-vyraba-az-27-6-vsetkych-aut-za-poslednu-dekadu-narastla-18-krat/>

Firmy končia biznis. Vo veľkom

Bratislava. Skončiť s podnikaním a zlikvidovať svoju firmu. K takémuto kroku sa na Slovensku odhodlalo dvojnásobne viac podnikateľov ako vlni. Za prvých desať mesiacov tak v likvidácii skončilo 1 260 spoločností. Na porovnanie, vlni ich bolo podľa firmy FinStat len 580. Dôvod takéhoto dramatického nárastu je podľa odborníkov jednoznačný – nové licencie. Teda minimálna daň, ktorú budú už od januára platiť všetky firmy. „Podniky s nízkym obrátom, respektíve spiace firmy sa stali pre ich majiteľov potenciálnou finančnou záťažou,“ tvrdí analytik Nadácie F. A. Hayeka Martin Reguli.

Hospodárske noviny 24. 11. 2014

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/firmy-koncia-biznis-vo-velkom-636711>

Európa začína zaostávať. Potrebuje reformy

Nedávno navštívil Slovensko britský minister zahraničia Philip Hammond. S premiérom Ficom, ministrom zahraničia Lajčákom a ďalšími tromi ministrami z V4 okrem iného diskutovali aj o našej vízii budúcnosti v Európe. Zo stretnutí bolo jasné, že pri výzvach, ktorým Európa čelí, sa zhodneme vo väčšine oblastí. Občania u nás, v Británii aj vo zvyšku Európy chcú EÚ, ktorá dokáže tvoriť nové pracovné pozície a prosperitu. Chcú EÚ, ktorá rešpektuje rozdielnosti dvadsaťosmičky, a ktorá demokraticky skladá účty svojim voličom. Preto chceme riešenia, z ktorých budú prosperovať všetky členské štáty.

Hospodárske noviny 24. 11. 2014

<http://komentare.hnonline.sk/komentare-167/europa-zacina-zaostavat-potrebuje-reformy-636710>

Štát chce zvýhodniť inovatívne nápady, budú akciovky za euro

Nové pravidlá majú motivovať, aby u nás vznikalo viac startupov. Bratislava. Tridsiatnik Michal Truban si už na strednej škole založil IT firmu. Hovorí, že to bolo veľké šťastie, lebo ako študenti nemali veľké náklady a nepotrebovali väčšie investície.

„Štát nám zo začiatku nepomohol veľkou byrokraciou pri zakladaní eseročky či pri prijímaní zamestnancov,“ spomína. Jeden z jeho úspešných startupov, firma WebSupport, dnes poskytuje v rámci webhostingu priestor zhruba 100-tisíc doménam.

Truban však hovorí, že veľa zákonov a povinností pre podnikateľov vedie k tomu, že ich takmer žiadna malá alebo stredne veľká firma nedodržiava alebo ich obchádza. Štátu preto radí, aby nepovažoval podnikateľov za nepriateľov.

Sme 24. 11. 2014

<http://ekonomika.sme.sk/c/7509824/stat-chce-zvyhodnit-inovativne-napady-budu-akciovky-za-euro.html>

Umelá inteligencia môže byť hrozbou pre ľudstvo už o 5 rokov

Umelá inteligencia nemusí byť pre človeka vždy len prínosom. Podľa šéfa americkej Tesly a spoluzakladateľa firmy SpaceX, Elona Muska, bude do piatich až desiatich rokov predstavovať reálnu hrozbu. Myslia si to aj mnohí poprední vedci, ktorí sa obávajú najmä skutočnosti, že strojom budú chýbať základy morálky a etiky.

Honba za inteligentnejšími strojmi a autonómnymi spotrebičmi s akýmsi šiestym zmyslom má aj svoju tienistú stránku. Umelá inteligencia môže podľa vizionára a zakladateľa americkej spoločnosti vyrábajúcej elektromobily, Elona Muska, predstavovať pre ľudstvo reálnu hrozbu. Svoje obavy zo súčasného, ale aj očakávaného vývoja v tejto oblasti naposledy otvorene adresoval študentom amerického inštitútu MIT (pozn. Massachusetts Institute of Technology) počas rozhovoru pri príležitosti stého výročia vedeckého sympózia AeroAstro.

Pravda 23. 11. 2014

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/337225-umela-inteligencia-moze-byt-hrozbou-pre-ludstvo-uz-o-5-rokov/>

Superpočítače dajú v budúcnosti ľuďom superschopnosti

Superpočítače už dnes pomáhajú hľadať odpovede na mnohé komplikované otázky. Vďaka nim má ľudstvo na dosah vyriešenie problémov, na ktoré doposiaľ len márne hľadalo odpovede. Potenciál superpočítačov je ale omnoho väčší.

Pravda 3. 11. 2014

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/334969-superpocitace-daju-v-buducnosti-ludom-superschopnosti/>

Podvodné registre

Na Slovensku podnikavci využívajú verejné databázy na nenápadné vymáhanie poplatkov. Zámerné vystupujú ako oficiálne úrady a ich cieľom je dobre a rýchlo zarobiť.

Predstavte si, že sa rozhodnete podnikat' a dospejete k záveru, že si chcete zaregistrovať svoju vlastnú podnikateľskú značku, teda ochrannú známku alebo patent. Obrátite sa na Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, ktorý je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť priemyselného vlastníctva. Tento štátny úrad vedie ústredný fond patentovej a známkovej dokumentácie, sprístupňuje ho verejnosti a pôsobí ako špecializované stredisko patentových informácií v Slovenskej republike. Hoci je tento proces náročný, zvládne ho každý, prípadne sa dá zastupovať patentovým zástupcom. Zistili sme, že práve registrovanie v databáze spomínaného úradu je živnou pôdou firmičiek, ktoré zneužívajú verejné informácie na to, aby od ľudí vylákali nemalé prostriedky za poskytnutie registrácie v databázach, ktorých názvy sa nápadne podobajú oficiálnemu patentovému úradu.

Život č. 47/ 22. 11. 2014

<http://zivot.azet.sk/clanok/18839/opat-smejdi-tvaria-sa-ako-oficialny-urad-a-posielaju-vyzyvy-na-uhrade-nie-poplatku>

Hackeri môžu v Spojených štátoch vypnúť prúd

NATO cvičí reakciu na kyberútoky. Problémom je často len slabé heslo.

Washington, Bratislava. Na prvý pohľad by to možno vyzeralo ako výpadok elektriny, ku ktorému v niektorých častiach Spojených štátov z času na čas dochádza. No tento by bol hromadnejší a nebol by spôsobený nepredvídateľnou chybou alebo zanedbaním povinnosti. Bol by jednou zo zbraní modernej vojny.

Admirál Michael Rogers, šéf Národnej bezpečnostnej agentúry, v Kongrese vyhlásil, že Čína a „zrejme jedna alebo dve krajiny“ by boli schopné vďaka kyberútokom odstaviť elektrickú sieť v Spojených štátoch a zaútočiť aj na ďalšiu strategickú infraštruktúru.

Vo všeobecnosti sa hovorí, že okrem Číny sa kyberútokom vo veľkom venuje aj Rusko.

Sme 22. 11. 2014

<http://tech.sme.sk/c/7507438/hackeri-mozu-v-spojonych-statoch-vypnut-prud.html>

Expert na bezpečnosť: Najhoršie kyberútoky sme ešte nevideli

Kľúčovú infraštruktúru je dnes lacnejšie napadnúť vo fyzickom svete ako cez internet, tvrdí odborník na kybernetický zločin Marco Gercke.

(Sme 11. 11. 2014)

<http://tech.sme.sk/c/7487037/expert-na-bezpecnost-najhorsie-kyberutoky-sme-este-nevideli.html>

Armáda ide kupovať radary pre protivzdušnú obranu, domáce nechce

Domáci zbrojárni neuspeli s plánom na vývoj svojho radaru. Kupovať sa má stroj, ktorý už existuje.

Bratislava. Skupina českých a slovenských zbrojárňov prišla nedávno s ambicióznym plánom. Chcela vyvinúť vlastný radar, ktorý by pomáhal armáde strážiť nebo. Konzorcium okolo pardubickej spoločnosti Retia sľubovalo, že vytvorí stovky pracovných miest a predstaví výrobok, ktorý by sa mohol vyvážať do ďalších krajín. Projekt však dostal zásadnú ranu. Najprv české a teraz aj slovenské ministerstvo obrany rozhodlo, že sa nebude spoliehať na vývoj domáceho prístroja, ale obstará si niektorý zo zahraničných typov.

„Budeme požadovať radar, ktorý je už zavedený v štátoch NATO,“ potvrdil slovenský minister Martin Glváč.

Sme 22. 11. 2014

<http://ekonomika.sme.sk/c/7507565/armada-ide-kupovat-radary-pre-protivzdušnu-obranu-domace-nechce.html>

Pištole za 7,5 milióna eur možno u Kaliňáka kúpiť bez súťaže

Minister vnútra Robert Kaliňák uvažuje o spoločnom nákupe s ministerstvom obrany.

Bratislava. Ešte pred pár dňami bol minister vnútra Robert Kaliňák (Smer) pevne rozhodnutý, že na veľký nákup policajných pištolí vypíše súťaž, dnes je všetko inak. Minister už pripúšťa možnosť, že otvorený tender na 23-tisíc kusov zbraní sa nakoniec nemusí konať.

Kaliňakov úrad zvažuje, že svoj nákup za 7,5 milióna eur spojí s ministerstvom obrany, ktoré si chce objednať nové ručné zbrane pre vojakov. A to bez súťaže od Českej zbrojovky Uherský Brod. „Spoločný nákup by bol najjednoduchší,“ hovorí Kaliňák.

(Sme 14. 11. 2014)

<http://ekonomika.sme.sk/c/7493119/pistole-za-75-miliona-eur-mozno-u-kalinaka-kupia-bez-sutaze.html>

Kaliňák nakupuje. Chce 23-tisíc pištolí

Ministerstvo vnútra chce nakúpiť 23-tisíc pištolí. Výhodu budú mať firmy, ktoré investovali na Slovensku.

(Sme 13. 11. 2014)

<http://ekonomika.sme.sk/c/7490957/kalinak-nakupuje-chce-23-tisic-pistoli.html>

Rakúsky Glock má v Bratislave utajený montážny závod

Veľký výrobca pištolí sa usiluje o zákazky pre slovenskú políciu aj armádu. Nová pobočka má zlepšiť jeho pozíciu.

(Sme 13. 11. 2014)

<http://ekonomika.sme.sk/c/7490981/rakusky-glock-ma-v-bratislave-utajeny-montazny-zavod.html>

Sme na chvoste. V podpore výskumu
Podľa európskeho štatistického úradu sme v sponzorovaní inovácií najhorší z krajín V4.

Bratislava. Česi, Poliaci či Maďari. Pred nami je celý zvyšok V4 – aspoň čo sa týka investícií do výskumu a vývoja. Podľa najnovších údajov, ktoré zverejnil Eurostat, sú naše výdavky na inovácie v pomere k hrubému domácejmu produktu len 0,83 percenta. Mimochodom, to je najmenej nielen spomedzi krajín V4. Momentálne sme aj na chvoste rebríčka Európskej únie, pričom za nami sa umiestnili také krajiny ako Cyprus, Rumunsko či Bulharsko.

„Investície týmto smerom by pomohli transformovať našu ekonomiku. Kým tá je dnes založená najmä na lacnej pracovnej sile, výskum a vývoj ju posunú k odvetviám s vyššou pridanou hodnotou,“ vraví analytik J&T Banky Stanislav Pánis.

V praxi to znamená tiež to, že ak by Slováci investovali do výskumu a vývoja, mohli by mať lepšie platy, menšiu nezamestnanosť, podstatne by sa tiež znížilo riziko, že firma sa zo dňa na deň zbalí a presťahuje za hranice.

Hospodárske noviny 19. 11. 2014

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/sme-na-chvoste-v-podpore-vyskumu-636319>

Národné porovnávacie skúšky uľahčia prijatie na fakulty

Už aj niektoré slovenské fakulty prijatie uchádzačov podmieňujú úspešným vykonaním testu všeobecných študijných predpokladov. Na niektorých je povinný, inde dobrovoľný.

Výsledky Národných porovnávacích skúšok (NPS) využíva pri prijímaní uchádzačov na štúdium 38 fakúlt v Českej republike a 17 na Slovensku. Väčšina našich fakúlt si osvojila z porovnávacích skúšok test všeobecných študijných predpokladov. Je zameraný na zisťovanie špecifického študijného potenciálu študenta, neskúma vedomosti, ale schopnosti a potenciál, ktoré človeka predurčujú na to, aby mohol dobre študovať. Test teda neoveruje to, čo sa človek naučil, ale naopak to, ako sa dokáže učiť.

Sme 20. 11. 2014

<http://vysokeskoly.sme.sk/c/7067027/narodne-porovnavacie-skusky-ulahcia-prijatie-na-fakulty.html>

Pritiahnu žiakov do odborných škôl firmy?

V medzinárodných testovaniach matematickej a čitateľskej gramotnosti sa slovenskí žiaci čoraz viac prepadávajú za rovesníkmi z iných vyspelých krajín. Učítelia sú pri porovnaní so zahraničnými kolegami svojimi základnými platmi ich chudobní príbuzní. Celkové výdavky na školstvo nesvedčia o tom, že by investície do vzdelávania boli skutočnou prioritou štátu.

V súvislosti so vzdelávaním sa navyše objavil aj ďalší problém. Vysoký podiel ne-

zamestnaných mladých ľudí, ktorý patrí k najvyšším v rámci EÚ. Únia aj preto už dlhšie odporúča Slovensku zvýšiť kvalitu vzdelávania na stredných odborných školách a výraznejšie prepojiť odborné školy s podnikateľskou sférou, čo by malo uľahčiť aj zamestnávanie mladých.

Pravda 20. 11. 2014

<http://profesia.pravda.sk/zamestnanie/clanok/336995-pritiahnu-ziakov-do-odbornych-skol-firmy/>

Ešte ani nezmaturovali, ale firmy ich už brali

Stredná odborná škola technická v Šuranech spolupracuje s firmami už od roku 1996. Odvtedy sa na spolupráci dohodli s 30 firmami, aj keď nie so všetkými spolupracujú aktívne naďalej. Niektoré firmy z regiónu odišli, iné aj pre krízu svoju výrobu pribzdili.

(Pravda 20. 11. 2014)

<http://profesia.pravda.sk/studium/clanok/336990-este-ani-nezmaturovali-ale-firmy-ich-uz-brali/>

Ako nedeformovať trh práce aj kvalitou titulov

Cenia si ľudia na Slovensku vzdelanie? Veď máme 36 vysokých škôl a čoraz viac ľudí s vysokoškolským diplomom a titulom magister či inžinier. Nijak zo slovenských univerzít sa však neumiestňuje v medzinárodných rebríčkoch univerzít, ktoré hodnotia ich kvalitu.

(Pravda 20. 11. 2014)

<http://profesia.pravda.sk/studium/clanok/336991-ako-nedeformovat-trh-prace-aj-kvalitu-titulov/>

Školy otáčajú. Žiakov vedú k práci

Za peniaze z eurofondov dostanú žiaci lepšie vybavenie učební technických predmetov.

(Hospodárske noviny 12. 11. 2014)

<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/skoly-otacaju-ziakov-vedu-k-praci-635535>

Vymierajú žiadané odbory

Píše rektor STU Robert Redhammer Neuspokojený hlad po odborníkoch je závažným spoločenským problémom. No vysoké školy nie sú primárnymi zdrojmi tohto problému.

(Sme 3. 11. 2014)

<http://komentare.sme.sk/c/7472067/vymieraju-ziadane-odbory.html>

Európe hrozí, že zmizne z IT mapy sveta

Šéf obchodnej divízie v spoločnosti Fabasoft AG Walter M. Schill pre HN:

Ak Európa nebude mať súdržnú politiku v oblasti cloudu, tak niekto iný vytvorí pravidlá a bude nás riadiť. „Už dnes nám veľa peňazí uteká do USA, Japonska a Číny,“ tvrdí Schill.

(Hospodárske noviny 18. 11. 2014)

<http://finweb.hnonline.sk/spravy-ze-sveta-financii-126/europe-hrozi-ze-zmizne-z-it-mapy-sveta-636193>

Logo VPN jeho autor prispôbil dobe, násilie zmenil za svinstvo

Dizajnér Karol Rosmány si myslí, že dnes je aktuálnejšie heslo Verejnosc' proti svinstvu.

Bratislava. Keď v novembri 1989 stál na prvom mítingu na námestí v Bratislave, uvedomil si, že na tribúne za rečníkmi je prázdno. Povedal si, že by to chcelo nejaké logo. Tak grafický dizajnér Karol Rosmány za jedno popoludnie vymyslel niekoľko návrhov, ktoré predstavil ľuďom z koordinačného centra. Vyhralo nahrubo naskicované „véčko“.

Rosmány hovorí, že logo Verejnosc' proti násilium vtedy vytvoril, pretože cítil, že „odpor, ktorý ľudia prejavili proti režimu, dosiahol vrchol“.

Sme 18. 11. 2014

<http://www.sme.sk/c/7499943/logo-vpn-jeho-autor-prisposobil-dobe-nasilie-zmenil-za-svinstvo.html>

Nokia sa možno do dvoch rokov vráti k výrobe smartfónov

Súčasny šéf finskej Nokie si stále myslí, že v budúcnosti môže značka ožiť a stať sa opäť výrobcom smartfónov. Do konca roka 2016 jej však zväzuje ruky exkluzívna zmluva s Microsoftom.

Keď Microsoft oznámil, že kupuje mobilnú divíziu spoločnosti Nokia, nikto by neočakával, že sa bývalá jednotka na trhu s mobilnými telefónmi pokúsi opäť vstať z popola. Len pred niekoľkými dňami pritom Microsoft predstavil vlastný smartfón Lumia 535, z ktorého bez akýchkoľvek zábran odstránil logo Nokia a začal písať novú históriu v segmente smartfónov. Vo svojich plánoch už so značkou Nokia nepočíta.

Šéf finskej spoločnosti, Rajeev Suri v týchto dňoch prekvapil, keď na verejnosti oznámil, že Nokia síce smartfóny už nevyrába, v budúcnosti by však tomu mohlo byť inak.

Pravda 17. 11. 2014

<http://vat.pravda.sk/komunikacia/clanok/336638-nokia-sa-mozno-do-dvoch-rokov-vrati-k-vyrobe-smartfonov/>

Test: Aplikácia GlassesOff sľubuje, že pomôže ľuďom lepšie vidieť

Izraelská spoločnosť GlassesOff prednedávnom predstavila mobilnú aplikáciu, ktorá má vraj pomôcť oddialiť potrebu nosenia okuliarov na čítanie a precvičiť mozgovú „závit“.

Aplikácia síce nedokáže zvrátiť fyzické starnutie oka, dokáže však zvýšiť reakčnú schopnosť mozgu, čím vzniká akýsi kompenzačný efekt.

Pravda 16. 11. 2014

<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/336545-test-aplikacia-glassesoff-slubuje-ze-pomoze-ludom-lepsie-vidiet/>

Lietajúce auto. Naivný alebo geniálny sen ľudstva?

Kto by si nepamätal záverečnú scénu takmer päťdesiat rokov starého francúz-

skeho filmu Fantomas sa hnevá? Muž v zelenej maske v nej uniká Louisovi de Funès, alias komisárovi Juveaovi, na citroëne, ktorý po stlačení gombíka vysunie krídla a odletí do oblakov.

Písal sa vtedy rok 1965, éra kozmických pretekov bola v plnom prúde a predstava roku 2000 bez lietajúcich áut bola nemysliteľná. Prvý ladný aeromobil však napokon svetu predstavil až koncom októbra 2014 slovenský dizajnér Štefan Klein.

Aká bola cesta k lietajúcejmu autu a čo všetko ich prípadné rozšírenie so sebou priniesie?

Pravda 14. 11. 2014

<http://zurnal.pravda.sk/fenomen/clanok/336211-lietajuce-auto-naivny-alebo-genialny-sen-ludstva/>

Vyhrievacie kabelky či fólia z uhlíka? Pozrite si slovenské vynálezy

Pätnásť slovenských vynálezov súťaží o titul podnikateľský nápad roka, niektoré sa už začali vyrábať. Sú medzi nimi aj skladné papierové palety či stojan na tankovanie kvapaliny do ostrekovačov.

Bratislava. Necelé dva týždne ubehli od chvíle, keď slovenskí konštruktéri vo Viedni oficiálne predstavili AeroMobil – auto, ktoré zároveň dokáže lietať. Vynálezov, s ktorými sa časom môžu ľudia stretnúť v reálnom živote, sa však na Slovensku každoročne objaví oveľa viac. Do súťaže o podnikateľský nápad roka prišlo tento rok asi 450 projektov, medzi ktorými porotcovia našli pätnásť najlepších.

Niektoré sú praktické, niektoré priekopnícke, iné skôr kuriózne. SME sa s autormi niektorých nápadov rozprávalo. Na čo všetko dokázali prísť?

Sme 12. 11. 2014

<http://ekonomika.sme.sk/c/7489044/vyhrievacie-kabelky-ci-folia-z-uhlika-pozrite-si-slovenske-vynalezky.html>

Arabi bojujú o podtatranskú technológiu

Veľký Slavkov. Firma zo Saudskej Arábie chce budovať slovenské čistiarne vôd v desaťtisícoch.

Začínali ako malá rodinná firma. Dnes už patria vo svojom odbore do svetovej špičky a o ich know-how sa zaujímajú aj v Saudskej Arábii. Reč je o spoločnosti Ekoservis z Veľkého Slavkova, ktorá sa venuje čistiarňam odpadových vôd. Jej zakladateľ Werner Frank postavil svoj biznis na bohatej tradícii československých vodárov, ktorí sa svojimi technológiami už v minulosti dokázali vyrovnáť tvrdej medzinárodnej konkurencii. Podtatrancami ako prví na Slovensku spustili domovú čistiarňu a postupne sa vypracovali medzi európsku elitu vo výstavbe čistiarň odpadových vôd.

Hospodárske noviny 13. 11. 2014

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/arabi-bojuju-o-podtatransku-technologie-635688>

Bez reklamy u Arabov neprerazíme

(Hospodárske noviny 13. 11. 2014)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/bez-reklamy-u-arabov-neprerazime-635690>

Hra svetla a tieňa. Na nej stojí moderná architektúra

Ludia dnes stále experimentujú a hľadajú novú tvár moderného slovenského interiéru. Patrí k tomu aj objavovanie nových materiálov.

Aj keď sú Slováci stále pomerne konzervatívni, začíname sa pomaly otvárať novým trendom. Inak to nie je ani v oblasti bývania. Náš životný štýl sa v posledných rokoch začal dynamicky meniť a spolu s ním aj naše nároky. Ako sa prispôbujeme svetovým trendom v architektúre a interiérovom dizajne? Na novinky a ich úspech u nás sme sa pozreli s architektom Matejom Siebertom z architektonického ateliéru SIEBERT + TALAŠ.

Hospodárske noviny 13. 11. 2014

<http://hnporadna.hnonline.sk/reality-206/hra-svetla-a-tiena-na-nej-stoji-moderna-architektura-635655>

Prelom v boji proti otepľovaniu: Čína a USA sa dohodli na znižovaní emisií Najväčší producenti skleníkových plynov začali hovoriť o budúcnosti planéty.

Bratislava. Do konca tohto storočia musíme prestať používať ropu a plyn. A už do jeho polovice prerobiť všetky elektrárne tak, aby nevytvárali zbytočné emisie a neznečisťovali vzduch. Inak svetu hrozia vážne, nenapraviteľné škody.

Ešte minulý týždeň takto hovoril Medzivládný panel pre zmenu klímy (IPCC) o budúcnosti, ktorou sa svet ubera. Nová správa IPCC naznačila, že problémy so zmenou klímy môžeme mať ešte väčšie, než sa predpokladalo, a čakajú nás tvrdé opatrenia alebo ešte tvrdšie následky.

O prvom zásadnom pozitívnom kroku však teraz hovoria Spojené štáty a Čína. Dvaja najväčší znečisťovatelia atmosféry v stredu oznámili svoje ambiciózne plány, ktoré by mali viesť k zníženiu emisií skleníkových plynov.

Sme 13. 11. 2014

<http://tech.sme.sk/c/7490516/prelom-v-boji-proti-oteplivaniu-cina-a-usa-sa-dohodli-znizovani-emisii.html>

Zem sa otepluje, pretože človek má srdce z ľadu

(Pravda 6. 11. 2014)

<http://zurnal.pravda.sk/rozhovory/clanok/335393-zem-sa-otepluje-pretoze-clovek-ma-srdce-z-ladu/>

Slováci sa neboja svetovej konkurencie

Najinovatívnejším mestom na mape sveta bol minulý týždeň írsky Dublin. Milé mesto s množstvom typických drevených pubov, so skvelou živou hudbou a raj pre fanúšikov piva. Konal sa tam totiž Web

Summit, ktorý pritiahol viac ako 20000 návštevníkov z celého sveta. Web Summit je udalosťou roka, kde sa prezentujú a chvália začínajúce inovatívne spoločnosti prevažne z technologickej oblasti. Bolo ich tam viac ako 2000! Obrovské číslo, ktoré skrýva veľa energie a nadšenia niečo vytvoriť a obsahuje kvantum podnikateľskej odvahy. Medzi nimi bojovalo aj niekoľko startupov „Made in Slovakia“. Potešilo nás, že aj naše štartujúce firmy a slovenské farby sa neboja konkurencie a súťaženia v rámci celého sveta. Samotný Web Summit je okorený aj množstvom inšpiratívnych prednášok a workshopov v podaní biznis osobností z firiem ako Google, Amazon alebo Dropbox. Najväčší nátesk ľudí bol v hľadisku počas vystúpenia dublinského lokálpatriota Bona, frontmana kapely U2, ktorý hovoril o zmenách a prepojení hudby, nových technológií a posunu hodnôt globálnej spoločnosti.

Hospodárske noviny 12. 11. 2014

<http://komentare.hnonline.sk/dnes-pise-150/slovaci-sa-neboja-svetovej-konkurencie-635536>

Až 700 satelitov môže sprístupniť internet všetkým obyvateľom planéty Zakladateľ spoločností Tesla a SpaceX, Elon Musk, plánuje vyslať do vesmíru stovky malých satelitov s cieľom poskytovať internet všetkým obyvateľom planéty. Svoje sily spojí so zakladateľom spoločnosti, ktorá má so satelitným internetom dlhoročné skúsenosti.

Vizionár Elon Musk plánuje opäť rozšíriť svoje podnikateľské aktivity. V blízkej budúcnosti by mohol pomocou rozsiahlej siete satelitov poskytovať internetové pripojenie všetkým obyvateľom planéty. Musk vo svojej krátkej správe na sociálnej sieti Twitter uviedol, že jeho spoločnosť SpaceX okrem iného vyvíja aj pokročilú technológiu mikrosatelitov so širokým pokrytím. Podrobnosti chce oznámiť v najbližších dvoch až troch mesiacoch.

Pravda 12. 11. 2014

<http://vat.pravda.sk/komunikacia/clanok/336039-az-700-satelitov-by-mohlo-sprístupniť-internet-všetkým-obyvateľom-planety/>

IKEA volá Ekoltech do sveta

Nábytkárstvo patrí ku krízou najviac súžovaným odvetviam. Popri poklese záujmu o nové byty klesá v poslednej poldekáde aj dopyt po nábytku. Skrachovali viaceré tradičné domáce nábytkárske podniky ako martinská Tatra nábytkáreň, dunajskostredský Fit Möbel či Kana pa z Brezovej pod Bradlom.

O to viac zaujme, že v najnovšej edícii výročných cien týždenníka TREND sa najlepšou slovenskou firmou stala lučenecká nábytkáreň Ekoltech, ktorá má výrobny závod v neďalekom Filakove. Ale

to nie je jediné prekvapenie.

V rozpore so základnými biznisovými poučkami má táto firma už dlhé roky len jedného odberateľa. Ak by od nej globálny líder predaja nábytku IKEA odskočil, mala by existenčný problém. Ale filakovskú fabriku jeho majiteľa už dlhé roky rozvíjajú tak, že koncern s nimi, naopak, podpisuje čoraz väčšie kontrakty. Ekoltech si jeho záujem pestuje nielen vysokou efektivitou, ale najmä unikátnymi novinkami. Najnovšia filakovská inovácia dokonca švédsky gigant oslovila natoľko, že slovenskú firmu nabáda, aby ďalšie fabriky pre neho postavila aj v iných krajinách.

Trend.sk 8. 11. 2014

<http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2014/cislo-44/ikea-vola-ekoltech-do-sveta.html>

Firma roka 2014: Stojaté vody rozčerili nábytkári z Lučenca

(Trend.sk 6. 11. 2014)

<http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2014/cislo-44/stojate-vody-rozcerili-nabytkari-z-lucenca.html>

Firmou roka je Ekoltech, ktorej nábytok kúpite aj v Ikea

(Trend.sk 4. 11. 2014)

<http://ekonomika.etrend.sk/ekonomika-slovensko/firmou-roka-je-ekoltech-ktoreho-nabytok-kupite-aj-v-ikea.html>

Šéf OECD zhodnotil Slovensko:

Bratislava a západ. Potom bieda

Roztváranie nožníc medzi bohatou Bratislavou a chudobnejším zvyškom Slovenska neustáva.

Kým hlavnému mestu patrí spomedzi 272 regiónov v 28 členských štátoch EÚ až šiesta najlepšia priečka, západ krajiny je bez Bratislavy až v tretej stovke rebríčka. Upozornil na to v stredu v Bratislave šéf Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) José Ángel Gurría.

„Nerovnosť príjmov narástla na Slovensku výraznejšie počas krízy, v globálnom porovnaní má však krajina jednu z najnižších úrovní nerovnosti. Problémom však je, že kým Bratislava je šiestym najbohatším regiónom v Európe, západné Slovensko bez hlavného mesta sa radí až na 239. priečku. Nezamestnanosť v Bratislave dosahuje šesť percent, v ostatných regiónoch krajiny až vyše 20 percent,“ komentoval Gurría.

Pravda 7. 11. 2014

<http://spravy.pravda.sk/ekonomika/clanok/335547-tychsef-oecd-zhodnotil-slovensko-bratislava-a-zapad-potom-bieda/>

Mliekari zo Svidníka dobyli svet jogurtom

Slováci dobyli svet retro jogurtom v skle. Malá rodinná mliekareň z východného Slovenska získala zlatú medailu na medzinárodnej súťaži dizajnu potravinových výrobkov v japonskom Tokiu. Jogurt v skle s názvom Malý gazda skvele obstál v kon-

kurencii 1 500 výrobkov z vyše päťdesiatky krajín a porazil aj produkty nadnárodných potravinárskych gigantov. Ešte predviani pritom manželka Zuzana a Jozef Ševcovci varili „Malého gazdu“ v obyčajnom hrnci v kuchyni svojho rodinného domu. „Základom úspechu je nemať široký sortiment, ale najskôr vyrábať jeden kvalitný produkt,“ hovorí Zuzana Ševcová. Po úspechu v Tokiu rodinná firma strojnásobila výrobu a produkuje 60-tisíc jogurtov za mesiac.

Hospodárske noviny 6. 11. 2014
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/mliekari-zo-svidnika-dobyli-svet-jogurtom-634973>

Mliekari zo Svidníka dobyli svet retro jogurtom

Medzinárodné ocenenie obalu jogurtu strojnásobilo výrobu rodinnej mliekarene zo Svidníka.

(Hospodárske noviny 6. 11. 2014)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/mliekari-zo-svidnika-dobyli-svet-retro-jogurtom-634981>

Slovensko sa musí prebudíť. Bez reforiem nás prevažuje Ázia
Lacnou pracovnou silou už Slovensko svetu konkurovať nemôže. Potrebujeme reformy, ktoré pomôžu prilákať nový druh investorov.

Môže Slovensko obstáť v konkurencii ázijských krajín a ponúknuť zahraničným investorom vážne dôvody na to, aby svoje peniaze minuli práve pod Tatrami? Podľa rebríčku spoločnosti A.T. Kearney, ktorý hodnotí podnikateľské prostredie, finančnú atraktivitu a kvalifikáciu pracovnej sily si Slovensko polepšilo o dve priečky. Stále mu však patrí nelichotivé 35. miesto. Oproti vlaňajšku to síce predstavuje zlepšenie, no od roku 2005 sme klesli o 19 priečok.

Hospodárske noviny 6. 11. 2014
<http://finweb.hnonline.sk/tema-tyzdna-128/slovensko-sa-musi-prebudit-bez-reforiem-nas-prevalcuje-azia-634943>

Tesco na Slovensku ponúkne vlastný tablet, smartfón a fitness náramok
Obchodný reťazec Tesco ešte pred Vianocami spustí na Slovensku predaj svojich troch nových produktov – tabletu, smartfónu a športového náramku. Zákazníkov sa pokúsi prilákať najmä mimoriadne nízkou cenou.
 Obchodný reťazec Tesco predstavil trojicu nových produktov, z ktorými chce zaútočiť na peňaženky zákazníkov v predvianočnom období. Vo Veľkej Británii už spoločnosť predáva druhú generáciu tabletu Hudl. Na Slovensku síce požiadala o registráciu ochrannéj známky Hudl, nové zariadenia ale bude od 5. októbra predávať pod vlastnou značkou Op3n Dott. Osloviť sa pokúsi s lacným tabletom, smartfónom a fitness náramkom.

Pravda 4. 11. 2014
<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/335195-tesco-na-slovensku-ponukne-svoj-tablet-smartfon-a-fitness-naramok/>

Z obsahu štvrtého tohtoročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré vyjde v prvej polovici decembra

JUDr. Ing. Vladimír Neuschl. Editoriál – Ochrana priemyselného vlastníctva

PhDr. Július Šípoš. **Cena Jána Bahýľa 2014**
 7. ročník súťaže o Cenu Jána Bahýľa za mimoriadne hodnotné priemyselnoprávne chránené slovenské riešenie vyvrcholil podvečer 2. októbra. Slávnostný akt udeľovania ocenení sa konal v Cikkerovej sieni historickej radnice Banskej Bystrice. Zúčastnili sa na ňom podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky JUDr. Jana Laššáková, vedúci Kancelárie prezidenta SR v Banskej Bystrici Ing. Stanislav Líška, primátor Banskej Bystrice Mgr. Peter Gogola, starostka Zvolenskej Slatiny Ing. Mária Klimentová i ďalší hostia.

6-členná hodnotiacia komisia súťaže o Cenu Jána Bahýľa, zložená zo zástupcov príslušných rezortov, Slovenskej technickej univerzity a Úradu priemyselného vlastníctva SR, posudzovala tohto roku 28 technických a dizajnerských riešení, návrhov na cenu (v šiestom ročníku súťaže v roku 2010 komisia posudzovala 7 návrhov).

V zmysle štatútu Ceny Jána Bahýľa konečné slovo v súvislosti s udelením či neudelením ceny alebo čestného uznania má predseda ÚPV SR. Môže i nemusí rešpektovať odporúčanie hodnotiacej komisie. Môže tiež v jednej kategórii udeliť i viac hlavných cien, prípadne cenu ne-

udelíť, ale celkovo v rámci súťaže počet hlavných cien nesmie prekročiť tri. Predseda ÚPV SR Mgr. Ľuboš Knoth súhlasil s odporúčaním hodnotiacej komisie. Cena Jána Bahýľa pozostáva z medaily s portrétom slovenského konštruktéra a vynálezcu vrtulníka, diplomu a finančnej odmeny 1 000 €.

Predmetný článok je mozaikou slávnostných okamihov ceremónie udeľovania Ceny Jána Bahýľa a čestných uznání predsedu ÚPV SR. Súčasťou článku je prehľad ocenených.

PhDr. Július Šípoš. **Z galérie tvorcov**
 Unikátna viacúčelová turbína. Ing. arch. Štefan Tkáč je príkladom toho, že dobré nápady vznikajú bez ohľadu na vek (Cena Jána Bahýľa 2014)
 V kategórii individuálni prihlasovatelia, malé podniky a mikropodniky do 49 zamestnancov získal jednu z dvoch udeľovaných cien Ing. arch. Štefan Tkáč (27). Je interným doktorandom Stavebnej fakulty Technickej univerzity v Košiciach, Ústav pozemného staviteľstva. Cenu Jána Bahýľa získal za technické riešenie Viacúčelová turbína na plyn a vodné toky s malým prietokom a veľkým spádom (úžitkový vzor SK 6418). Experti patentového odboru ÚPV SR priznali riešeniu šiesty inovačný stupeň zo sedemstupňovej číselnej hodnotiacej stupnice. Unikátnu viacúčelovú turbínu s plynovým a vodným variantom možno využiť na transfer potenciálnej energie média na kinetickú alebo elektrickú energiu z relatívne malých zdrojov, najmä pre mikroučelné aplikácie, t. j. zavlažovacie kanály, ďalej obehové systémy podnikov (napr. chladiaca sústava), vytváranie energetickej zálohy v prípade výpadkov elektrickej energie, formou priamej podpory alebo sekundárnej pomocou batérií či vodíkových článkov a podobne.

KTO VIE, ODPOVIE

Aký názov predchádzal spoločnosti Panasonic? – pýtali sme sa vás v minulom vydaní nášho elektronického periodika. Správa odpoveď je Matsushita Electric. Ale keďže sa do našej vedomostnej súťaže nikto nezapojil, suveníri ÚPV SR zostávajú zatiaľ v úrade.

Súťažná otázka č. 12

Ivan Alexander Getting (1912 – 2003). Narodil sa v New Yorku v rodine slovenských imigrantov z Bytče. Jeho otec Milan Getting bol politicky činný a významnou mierou prispel k vzniku Československej republiky.

Ivan A. Getting už od mlada prejavoval vzťah k technickým vedám a hlavne k fyzike. Ako 11-ročný zostrojil rádio – kryštálku. O niekoľko desaťročí neskôr, v roku 1960, ho vymenovali za prezidenta americkej Spoločnosti pre letectvo a kozmonautiku. Pod jeho vedením v tajnom vojenskom programe bola vyvinutá koncepcia Global Positioning System, skrátene GPS. Dnes je tento satelitný navigačný systém masovo využívaný.

Ivan A. Getting, o ktorom sa na Slovensku veľa nevie (po jeho otcovi je pomenovaná jedna z ulíc v bratislavskej Petržalke), získal viaceré ocenenia a uznania. Napríklad v roku 2004 ho posmrtno zaradili do Siene slávy národných vynálezcov (National Inventors Hall of Fame).

Aké bolo motto Ivana Alexandra Gettinga?

Suveníri Úradu priemyselného vlastníctva SR získajú ten z vás, kto prvý správne elektronicky odpovie na súťažnú otázku.
e-mail: julius.sipos@indprop.gov.sk